

11 ΜΑΙ 2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 23/5 /2017
Αριθμ. Πρωτ.: 208

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

✓ Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Προστασία καταναλωτών από ακατάλληλα τρόφιμα»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 4224/16-3-2017**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Η. Παναγιώταρος**, για τα θέματα της αρμοδιότητας μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην ασφάλεια των τροφίμων, σημειώνεται ότι τον Μάιο του 2016, η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA), ως αρμόδια για να παρέχει επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, επιστημονική και τεχνική κατάρτιση και υποστήριξη για θέματα που αφορούν στην ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών στην Ε.Ε., δημοσίευσε μία ευρεία και εκτεταμένη αξιολόγηση της επικινδυνότητας για ορισμένες ουσίες που απαντώνται στα τρόφιμα. Η σχετική γνωμοδότηση αφορούσε στις ουσίες 3-MCPD (3-μονοχλωροπροπανο-1,2-διόλη), 2-MCPD (3-μονοχλωροπροπανο-1,2-διόλη) και των εστέρων αυτών με λιπαρά οξέα και στους γλυκιδελεστέρες (εστέρες γλυκιδόλης με λιπαρά οξέα). Στη σχετική έκθεση αναφέρεται η αξιολόγηση ως προς την εκτίμηση των πιθανών επιδράσεων στην υγεία των ουσιών αυτών, την εκτίμηση των αναμενόμενων επιπέδων πρόσληψης αυτών μέσω της διατροφής, τον προσδιορισμό παραμέτρων αβεβαιότητας και τον χαρακτηρισμό της δυνητικής επικινδυνότητας αυτών των ουσιών μέσω των τροφίμων. Η εν λόγω γνωμοδότηση, σε καμία περίπτωση, δεν χαρακτηρίζει και δεν αναφέρεται σε θέματα ασφάλειας επί της χρήσης του φοινικέλαιου ως συστατικού τροφίμου ούτε αναφέρεται σε συστάσεις για ανάκληση προϊόντων που το περιέχουν.

Οι εν λόγω ουσίες σχηματίζονται στα τρόφιμα κατά τη διαδικασία της παραγωγής με την εφαρμογή ιδιαίτερα υψηλών θερμοκρασιών (μεγαλύτερες από 200°C περίπου), ιδιαίτερα δε κατά το στάδιο εξευγενισμού των φυτικών ελαίων (όπως στάδιο απόσμησης), ώστε να καταστούν αποδεκτά για ανθρώπινη κατανάλωση ως προς τα κριτήρια ποιότητας και ασφάλειας. Οι ουσίες αυτές απαντώνται αναπόφευκτα σε ανικνεύσιμα επίπεδα στα τρόφιμα ως αποτέλεσμα της επεξεργασίας/παραγωγής και, σε καμία περίπτωση, δεν αποτελούν ουσίες που προστίθενται σκοπίμως ως έχει στα τρόφιμα. Για τον λόγο αυτό, θεωρούνται επιμολυντές κατά την επεξεργασία των τροφίμων.

Σε επίπεδο διαχείρισης των ουσιών αυτών, ο ΕΦΕΤ ακολουθεί και εφαρμόζει τα όσα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία, ενώ, παράλληλα, παρακολουθεί και συμμετέχει στις συζητήσεις των ομάδων εργασίας με εμπειρογνώμονες από τα Κράτη-Μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με αντικείμενο τους επιμολυντές στα τρόφιμα.

Η σχετική ενωσιακή νομοθεσία προβλέπει: α) τον καθορισμό ανώτατων επιτρεπτών επιπέδων συγκέντρωσης για την 3-MCPD σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων [Καν. (ΕΚ) 1881/2006 της Επιτροπής για τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για ορισμένες ουσίες, οι οποίες επιμολύνουν τα τρόφιμα] και β) σύσταση στα Κράτη-Μέλη για τη συστηματική παρακολούθηση των επιπέδων των ουσιών αυτών ως επιμολυντών στα τρόφιμα [Σύσταση (ΕΕ) 661/2014 της Επιτροπής σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας 2- και 3-μονοχλωροπροπανο-1,2-διόλης (2- και 3-MCPD), καθώς και εστέρων της 2- και 3-MCPD με λιπαρά και γλυκιδυλολιπαρά οξέα στα τρόφιμα].

Ο ΕΦΕΤ, στο πλαίσιο προγραμματισμού, συντονισμού και υλοποίησης ετήσιων προγραμμάτων επίσημου ελέγχου Ασφάλειας και Ποιότητας Τροφίμων, εντάσσει, μεταξύ άλλων παραγόντων κινδύνου, και την παρακολούθηση ως προς τις ανωτέρω ουσίες, ως επιμολυντές στα τρόφιμα, ακολουθώντας τα όσα ισχύουν βάσει της σχετικής ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας. Για το έτος 2017, έχουν ήδη εγκριθεί από το Δ.Σ. του ΕΦΕΤ οι προτεινόμενες Δράσεις Επίσημων Ελέγχων (ΑΔΑ: 7ΔΜ7ΟΡ9Τ-ΑΙΓ). Συνοπτική παρουσίαση των προγραμμάτων Επίσημων Ελέγχων Ασφάλειας και Ποιότητας Τροφίμων παρελθόντων ετών της χώρας, καθώς και τα αποτελέσματά τους, δίνονται στον διαδικτυακό ιστότοπο του ΕΦΕΤ (<http://www.efet.gr/portal/page/portal/efetnew/library/plans>).

Σε κάθε περίπτωση, ο ΕΦΕΤ, με γνώμονα την προστασία της υγείας και των συμφερόντων του Έλληνα καταναλωτή, βρίσκεται σε επικοινωνία με τις επιχειρήσεις τροφίμων, συνδέσμους/κλάδους/ιδιώτες, Ε.Ε., για τις όποιες εξελίξεις και τη λήψη περαιτέρω μέτρων, εφόσον απαιτηθούν, για τη μείωση των επιπέδων των ουσιών.

Όσον αφορά στην ενημέρωση γονέων και παιδιών σε θέματα υγιεινής διατροφής, σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Διατροφικής Πολιτικής και Ερευνών του ΕΦΕΤ έχει προβεί στις παρακάτω ενέργειες σχετικά με την ενημέρωση γονέων και παιδιών σε θέματα υγιεινής διατροφής:

- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού: Ο ΕΦΕΤ έχει αναπτύξει ειδικό εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές αλλά και για εκπαιδευτικούς σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων και την υγιεινή διατροφή. Στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ έχει αναρτηθεί σχετικό υλικό, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις βασικές αρχές επιλογής υγιεινού σολοιού στο σχολείο (http://www.efet.gr/images/efet_res/docs/nutrition/kilikia_n.pdf), αλλά και πιο ειδικά θέματα που άπτονται της ασφάλειας των τροφίμων (π.χ. ενημερωτικό υλικό για εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές σχετικά με την υπερβολική κατανάλωση ενεργειακών ποτών που περιέχουν καφεΐνη http://portal.efet.gr/images/efet_res/docs/Flash_Docs/Energ%20Drinks/index.html). Το υλικό περί διατροφής και ασφάλειας τροφίμων έχει πάρει έγκριση από τη Διεύθυνση Αγωγής Υγείας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, προκειμένου να χρησιμοποιείται από τους εκπαιδευτικούς.

- Εκπαιδεύσεις: Παράλληλα, έχει αναπτυχθεί υλικό (πιο απλό για μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και πιο ειδικό για μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) σε μορφή powerpoint από την προαναφερόμενη Διεύθυνση Διατροφικής Πολιτικής και Ερευνών του ΕΦΕΤ, το οποίο έχει παρουσιαστεί από το επιστημονικό προσωπικό του ΕΦΕΤ σε μαθητές αλλά και σε εκπαιδευτικούς σχετικά με τη διατροφή, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης από τους διευθυντές των σχολείων.

Συγκεκριμένα, ο ΕΦΕΤ έχει προβεί σε παρουσιάσεις των βασικών αρχών υγιεινής διατροφής, με παραδείγματα και συζητήσεις που αφορούν:

- ο στις αρχές της παραδοσιακής Μεσογειακής διατροφής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη σημασία των φρούτων, των λαχανικών και των γαλακτοκομικών προϊόντων για μια σωστή ανάπτυξη,
- ο στη λήψη τακτικών γευμάτων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη λήψη πρωινού γεύματος, αλλά και στη σημασία του κολατσιού (παραθέτοντας παράλληλα παραδείγματα υγιεινών επιλογών),
- ο στη σημασία μείωσης πρόσληψης αλατιού, κορεσμένων και τρανς λιπαρών, καθώς και σακχάρων για βέλτιστη υγεία και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής (διάθεση, επιδόσεις στα μαθήματα/αθλητικές δραστηριότητες) και γενικότερα για τη σημασία μείωσης της κατανάλωσης τροφίμων, που είναι πλούσια σε θερμίδες και φτωχά σε θρεπτικά συστατικά,
- ο στη σημασία κατανάλωσης των αδρά επεξεργασμένων αμυλούχων τροφίμων και, γενικότερα, στη σημασία των εδωδιμων ινών,
- ο στη σημασία του νερού και στη σημασία μείωσης της κατανάλωσης ποτών και ροφημάτων πλούσιων σε σάκχαρα,
- ο στις πηγές καφεΐνης και στις πιθανές επιδράσεις της καφεΐνης στην υγεία και την ανάπτυξη των παιδιών (και την αποθάρρυνση της κατανάλωσης ενεργειακών ποτών),
- ο στην παρουσία προσθέτων (π.χ. χρωστικές, συντηρητικά κ.τ.λ.) στα επεξεργασμένα τρόφιμα, καθώς και
- ο στις πρακτικές συμβουλές σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι ο ΕΦΕΤ έχει συμμετάσχει σε ημερίδες, οι οποίες είχαν διοργανωθεί από Διευθύνσεις του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων στην Αττική με θέμα την υγιεινή διατροφή και οι οποίες απευθύνονταν σε γονείς και κηδεμόνες. Τα θέματα που έχουν παρουσιαστεί σε γονείς και κηδεμόνες σε αυτές τις ημερίδες αφορούσαν στις υγιεινές επιλογές κολατσιού των μαθητών στα σχολεία, στα τρόφιμα που επιτρέπεται να πωλούνται στις καντίνες των σχολείων, καθώς και στη σημασία μείωσης αλατιού από την παιδική ηλικία μέχρι τα γηρατειά. Παράλληλα, ο ΕΦΕΤ τον Νοέμβριο του 2016 διοργάνωσε εκδήλωση ανοιχτή στο ευρύ κοινό στον χώρο του Γεωπονικού Πανεπιστημίου, σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και τον Πανελλήνιο Σύλλογο Διαιτολόγων-Διατροφολόγων αποκλειστικά για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όλων ως προς την αναγκαιότητα μείωσης αλατιού τόσο σε ενήλικες όσο και σε παιδιά και εφήβους.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

[Handwritten signature]
π. Α. Τσιρώνης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Η. Παναγιώταρο